

МЕТОДОЛОГІЯ ISO ЩОДО РОЗРОБКИ ТА РОЗВИТКУ СТАНДАРТІВ З ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ (СЕРІЯ СТАНДАРТІВ ISO 50000)

ІНШЕКОВ Є.М., к.т.н., Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», м. Київ.

ISO (International Organization for Standardization) – міжнародна неурядова організація, що об'єднує національні організації по стандартизації з 160 країн-членів (штаб-квартира знаходиться в Женеві). У червні 2011 року набув чинності Міжнародний стандарт ISO 50001 «Системи енергетичного менеджменту», що викликало значне зацікавлення великої кількості підприємств і організацій, щодо його впровадити в загальну систему їх управління. Основною причиною було те, що цей стандарт допомагав значно скоротити витрати на електроенергію та ресурси у країнах, де застосовується повна оплата собівартості виробництва енергії та пального.

В доповіді розглянуто: Цілі та переваги стандартів ISO; Предмети стандартизації; Стратегії розвитку стандартів, які розповсюджується на їх різні типи; Процеси розвитку стандартів. Впровадження будь-якої системи менеджменту на базі стандартів ISO включає розробку організаційної структури і документації, планування і навчання персоналу, ряд інших управлінських дій, які спрямовані на те, щоб досягти цілей в певній області, встановлених самою організацією, виходячи з вимог, що пред'являються її споживачами (клієнтами).

Глобальне значення ISO 50001 для впровадження енергоменеджменту

За оцінками Глави ІСО/ТК 242 пана Едвіна Пиньєро,

- його вплив може зачепити до 60% світового споживання енергії;
- його основне призначення – інтегрувати енергоефективність в поточні управлінські практики організацій.

Основні функції стандартів ISO серії 50000:

Основний стандарт:

- ISO 50001 Системи енергетичного менеджменту – Вимоги з керівництвом по використанню

Допоміжні стандарти для окремих галузей застосування, які можуть також використовуватися самостійно:

- ISO/CD 50002 Енергетичні аудити;
- ISO/CD 50003 Аудити систем енергетичного менеджменту, компетенція аудитора та оцінювання відповідностей;
- ISO/CD 50004 Вказівки з впровадження, підтримки та вдосконалення систем енергетичного менеджменту;
- ISO/CD 50006 Базові рівні енергоспоживання та показники рівня енергоефективності — загальні принципи та вказівки;
- ISO/CD 50015 Моніторинг, вимірювання, аналіз та перевірка рівня енергоефективності в організаціях.

Стандарт ISO 50001 та серія відповідних стандартів ISO 50000:

- спрямовані на розвиток діяльності підприємства, підвищення його конкурентоспроможності, ефективне позиціонування на ринку;
- націлені на надання практичної допомоги і підтримки енергоменеджерів;
- покликані забезпечити організації, незалежно від їх розміру і здійснюваного ними виду діяльності, повноцінною стратегією дій, як в менеджерській області, так і в технічних аспектах, щоб ті могли реально підвищити свій рівень енергоефективності (енергоперформанс, "energy performance"), збільшити використання поновлюваних джерел енергії і скоротити емісії парникових газів.